

Vogelnieuws

Ab Steenvoorden

Vroege Grote Sterns

De eerste (vroegste) waarneming van een Grote Stern bij ons stamde uit 1988, de eerste exemplaren werden toen al op 21 maart waargenomen. Nu, zes jaar later is de Grote Stern nog vroeger waargenomen, op 19 maart werden de eerste exemplaren gezien, langstrekkend over zee. De Grote Stern is een trekvogel, die ook in Nederland tot broeden komt. Elk najaar trekken ze weg naar de kusten van West- en Zuid-Afrika, waar ze overwinteren. Vanaf eind maart worden de eerste vogels weer in Nederland waargenomen en de trek terug naar de broedgebieden bereikt zijn hoogtepunt in eind april, tot half mei. Tot in juni zijn dan nog noordwaarts trekkende vogels te zien, terwijl vanaf half juli de eerste al weer zuidwaarts trekken. De laatste jaren worden langs de Nederlandse kust, vooral in Zeeland ook af en toe overwinterende exemplaren waargenomen.

Russische Stormmeeuw

Een mogelijke 'Russische' Stormmeeuw werd door René van Rossum en Leo van Ruiten gezien op het strand tussen Noordwijk en Katwijk op 12 februari jl. Het gaat hierbij om een ondersoort van onze gewone Stormmeeuw, namelijk *Larus canus 'heinei'*. De zogenaamde Russische Stormmeeuw verschilt van de gewone Stormmeeuw door zijn grootte. De mannelijke exemplaren van de Russische Stormmeeuw zijn duidelijk groter dan onze Stormmeeuwen en de mantelkleur is donkerder. Wat verder nog opviel aan dit exemplaar was dat de vleugels langer waren, ze staken verder buiten de staart uit, de poten waren wat helderder geel en de snavel leek langer en hoger. De waarneming van een Russische Stormmeeuw is vrij bijzonder, want er zijn vanuit Nederland slechts acht vondsten en één waarneming van deze ondersoort bekend. Het is pas het eerste geval in onze omgeving. Zie ook Dutch Birding 15, nr. 6 1993 en de Dinsdag nummer 1, 1994.

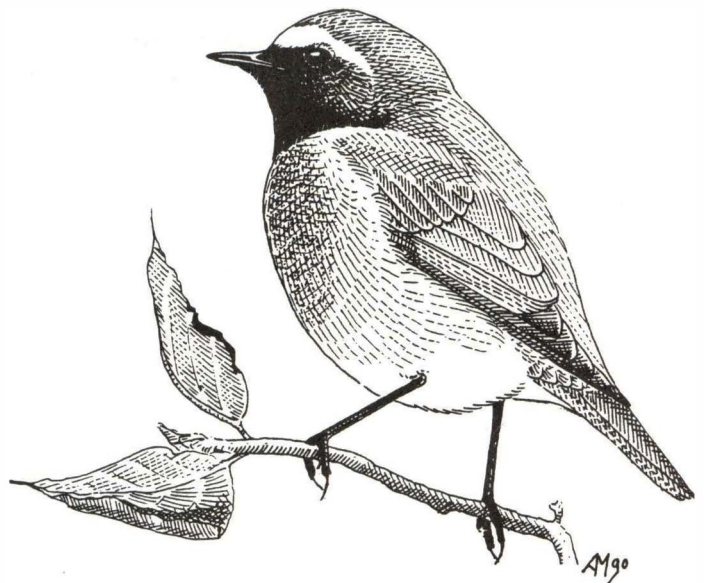
Gewone soorten

Een groep van 470 Meerkoeten werd waargenomen in de Polder Hoogeweg op 4 januari, hier was ook een grote groep Waterhoentjes aanwezig, ongeveer 180 exemplaren. 470 Houtduiven werden gezien in één groep op 14 februari, foeragerend in de weilanden achter Klein-Leeuwenhorst. Een zestigtal Groenlingen werd gezien in de Coepelduynen, in februari. Een opvallende vondst van een Zeekoet werd gedaan op 12 februari, er werd toen een dood exemplaar gevonden langs de provinciale weg achter landgoed

Offem, vermoedelijk een verkeersslachtoffer. Een Scholekster met een vergroeide snavel werd waargenomen in een groep Scholeksters op het strand tussen Noordwijk en Katwijk, op 20 maart. De ondersnavel en bovensnavel waren kruislings vergroeid, zoals de snavel van een Kruisbek.

Oproep

Vergeet niet het formulier met daarop de aankomstdata van de zomergasten in te leveren. In de komende Strandloper komt weer een overzicht te staan met daarin de eerste data dat de zomergasten in onze omgeving zijn waargenomen. Het maakt niet uit hoeveel waarnemingen erop ingevuld staan, elke waarneming is er weer één. In verband met het uitwerken van de gegevens wordt iedereen wel verzocht het formulier voor 1 juli a.s. in te leveren, bij voorbaat al hartelijk dank.

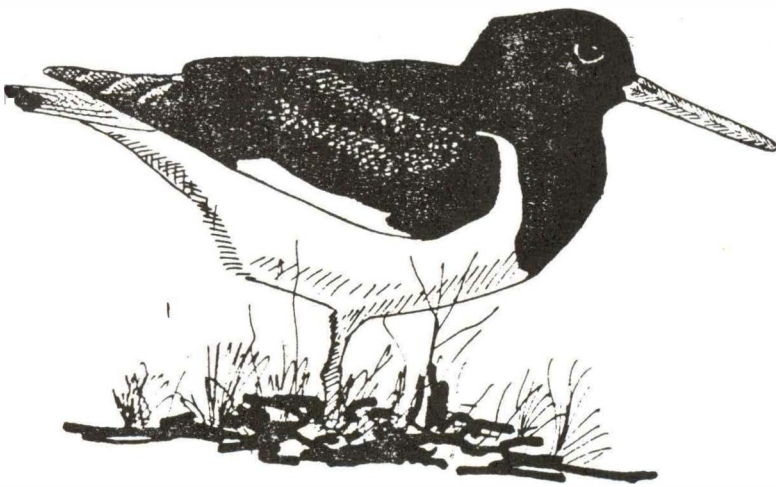
Observatiehut in Nieuw-Leeuwenhorst

Vermoedelijk mede dankzij het winterweer, vorst en ellende is er vanuit de observatiehut redelijk wat gezien in het afgelopen kwartaal. Vooral in februari, toen het redelijk hard vroom en er een harde oostenwind stond zochten veel vogels de wat meer beschutte plaatsen op. In de vijver van Nieuw-Leeuwenhorst was er tijdens die periode nog een aardig stuk open water, dat tussen de bomen redelijk uit de wind lag. Een aantal eendensoorten die normaliter op grote open watergebieden verblijven konden toen schitterend

mooi vanuit de observatiehut bekeken worden. Zo werden er op 14 februari, 2 Kuifeenden, 1 Tafeleend, 4 Wintertalingen, 4 Krakeenden, 1 mannetje Grote Zaagbek en 2 vrouwtjes Nonnetjes gezien. Op 24 maart werd hier ook nog een vrouwtje Brilduiker gezien.

Vogels in Polder Hoogeweg

Er is het afgelopen kwartaal opvallend veel naar vogels gekeken in de Polder Hoogeweg, er kwamen vrij veel waarnemingen vanuit dat gebied binnen. In januari werd er niet zo gek veel gezien, er waren slechts 120 Goudplevieren in de polder aanwezig. Wel werd er een redelijke groep Wulpen geteld, 27 exemplaren. Verder nog 3 Bergeenden, 165 Smienten, 25 Krakeenden en 2 Buizerden. In februari werd er beduidend meer gezien, en liepen de aantallen ook lekker op. Tijdens de vorstperiode werden er maximaal 26 Goudplevieren geteld. Aan het einde van de maand toen de vorst verdwenen was, was dit aantal weer opgelopen tot zo'n 1200 exemplaren. Aan steltlopers werden er verder nog 14 Wulpen, 1 Tureluur en natuurlijk de eerste Grutto's waargenomen. De Smient bereikte het hoogste aantal dat ooit in de polder is waargenomen, namelijk 280 exemplaren.

Naast de Smienten werd er nog 33 Krakeenden, 6 Bergeenden (drie paartjes), 83 Wintertalingen en 22 Slobeenden waargenomen. Er waren 3 Buizerden in het gebied aanwezig en een paar leuke soorten die gezien werden waren 3 Lepelaars en een jagende Smelleken. In maart liep het aantal Goudplevieren op tot zo'n 1700 stuks, er werden

30 Wulpen, 1 Kempphaan, 5 Watersnippen, 1 Witgat, 5 Bonte Strandlopers en een groep van 220 Scholeksters gezien. Ook deze maand werden er Lepelaars in de polder gezien, 2 exemplaren. Naast de eerste Zomertalingen werden er nog aan eendensoorten een Wintertaling, 220 Smienten, 1 paartje Bergeenden en 6 Slobeenden gezien. De aantallen die per maand in dit stukje genoemd worden zijn de maximale aantallen die gezien werden van elke soort.

Grauwe Ganzen in de omgeving

Een aantal groepjes Grauwe Ganzen werd in de maand februari in de omgeving waargenomen. Dit is op zich niet zo heel erg bijzonder, elke winter worden er wel Grauwe Ganzen gezien. Het gaat hierbij dan meestal om overvliegende vogels. Het opvallende van de waarnemingen die afgelopen februari gedaan zijn, is dat het allemaal foeragerende vogels betrof. De eerste exemplaren werden gezien in Polder Hoogeweg op 5 februari, 19 exemplaren. Op 6 februari werden er 25 geteld, op 12 februari 14 en op 22 februari 21, allen in Polder Hoogeweg. Op 27 februari werd daar ook nog een Rietgans waargenomen. Ook in de Bronsgeest, op de weilanden achter Oud-Leeuwenhorst werden 2 foeragerende Grauwe Ganzen waargenomen op 6 februari.

Duikers over zee

Tijdens de zeetrekellingen begin januari werden de tellers geconfronteerd met gigantische aantallen duikers die over zee in zuidelijke richting vlogen. De precieze soort is bij de vaak ver weg langsvliegende duikers moeilijk te bepalen. Het gaat vermoedelijk grotendeels om Roodkeelduikers, maar er kunnen heel gemakkelijk ook Parel-duikers tussen zitten. De onderlinge verschillen tussen beide soorten zijn in het winterkeed zo klein, dat je ze goed moet kunnen bekijken om ze goed op soort te kunnen brengen. Dit is tijdens het zeetrekten een vrijwel onmogelijke opgave, omdat de vogels vrijwel altijd ver weg langs vliegen, vaak laag over het water vliegen en dan maar gedeeltelijk te zien zijn en omdat de weersomstandigheden tijdens het zeetrekten vaak te wensen overlaat. We spreken daarom van duikers spec.

Hieronder de aantallen die, tijdens één uur tellen, gezien werden:

01-01-1994	307
03-01-1994	882
04-01-1994	289
06-01-1994	598

de laatste grote aantallen werden geteld op:

15-01-1994	327
------------	-----

Op de tussenliggende dagen werden nog aantallen gezien van 289, 272, 330, 270, 216 exemplaren, allen tijdens tellingen van één uur en allen vliegend in zuidelijke richting.

Vogels op het Oosterduinsemeer

Vooral in februari werden hier grote aantallen watervogels geteld. De hieronder genoemde aantallen zijn de maximale aantallen waarin de vogels in de desbetreffende maand zijn waargenomen. In februari werden vooral vlak na de eerste vorst grote groepen eenden waargenomen, deze komen dan vermoedelijk uit de wat kleinere slootjes in de omgeving, die als eerste dichtvriezen. Er werden 126 Smienten, 41 Krak-eenden, 12 Wintertalingen, 3 Bergeenden, 8 Slob-eenden, 1 mannetje Pijlstaart, 2 Kuifeenden, 36 Tafeleenden, 1 Grote Zaagbek en 3 vrouwtjes Brilduiker gezien. Er waren maximaal 18 Aal-scholvers op de plas aanwezig. Verder werden er nog 8 Tureluurs, 1 Wulp en 1 Dodaars waargenomen.

In maart werd er niet zo heel veel gezien, wel een paar leuke soorten, zoals 1 Zomertaling en 7 Top-pereenden. Wat wel opvallend was, was dat als er geen Smienten in de Polder Hoogeweg aanwezig waren, (bijvoorbeeld verstoort door jagers) er altijd wel een groep te vinden was in de Brons-geest en op het meer. Ook de 3 Bergeenden die in februari op het meer werden waargenomen be-

vonden zich in een groep Smienten, hetgeen ook altijd in de Polder Hoogeweg het geval is. Naar mijn mening kiezen de vogels die overwinteren in Polder Hoogeweg het Oosterduinsemeer en de weilanden achter Oud-Leeuwenhorst als uitwijk-plaats tijdens verstoring in de polder.

De waarnemers van het afgelopen kwartaal

AC	Arie Cramer
BDA	Dutch Birding Vogellijn
JvD	Jelle van Dijk
JGB	Jan Glasbergen
BH	Benno Heethuis
WJH	Willem-Jan Hooymans
HMH	hr. en Mevr. Hooymans
BI	Berend Ike
JJ	Jan Jacobs
KK	Klaas Koning
RS	Rien Sluys
LS	Lia Steenvoorden
AS	Ab Steenvoorden
RR	René van Rossum
HV	Hein Verkade
RZ	Richard Zonneveld

Veldwaarnemingen van de maanden januari, februari en maart 1994

Roodkeelduiker	1	27-02	over Oosterduinsemeer	BI/AS
	1	18-03	over zee noord	RS
Dodaars	2	jan/febr	Maandagse Wetering	RZ/AS
	1	14-02	Leidse Vaart thv Delfweg	AS
	5	15-02	Maandagse Wetering	AS
	1	febr	Oosterduinsemeer	KK/AS
	2	19-02	Leidse Vaart thv Schippersvaartweg	AS
	4	22-02	Maandagse Wetering	AS
	1	30-03	Oosterduinsemeer	KK
Roodhalsfuut	1	15-02	over zee door branding	AS
	1	05-03	in zee voor boulevard	HV
	1	06-03	in zee voor zeetrekpost	RZ
	1	12-03	in zee voor zeetrekpost	RS
Lepelaar	3	27-02	overvliegend Polder Hoogeweg	HV
	2	15-03	foeragerend Polder Hoogeweg	HV
Rietgans	1	27-02	Polder Hoogeweg	RS
Brandgans	7	06-02	overvliegend AWD Starrenbroek	AS
Pijlstaart	1	19-02	mannetje Oosterduinsemeer	AS
	7	19-03	over zee noord	AS
	5	27-03	over zee noord	RS
Zomertaling	1	11-03	Oosterduinsemeer	JvD
	2	15-03	Polder Hoogeweg	HV
	1	16-03	Polder Hoogeweg	RS
	1	26-03	Polder Hoogeweg	AS